

Для аналізу конкурентних позицій підприємства найчастіше використовують моделі, представлені у вигляді матриць, коли кожен сектор бізнесу підприємства графічно позиціонується на полях дво- або тривимірної аналітичної матриці. До таких матриць належить, наприклад, матриця BCG [3].

Конкурентна позиція підприємства значною мірою залежить від характеру, ефективності та стійкості конкурентних переваг. Формування переваг фактично трансформується в задачу адаптації системи управління до змін конкурентного середовища. З метою формування міцної конкурентної позиції підприємства слід проводити оцінку його переваг, здійснювати постійний моніторинг конкурентного середовища та формувати і реалізовувати ефективні конкурентні стратегії.

Список використаних джерел:

1. Василенко В.А. Стратегічне управління: Навчальний посібник / В.А. Василенко, Т.І. Ткаченко. — К. : ЦУЛ, 2003. — 396 с. — С. 266.
2. Портер М. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов / Майкл Е. Портер; Пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. — 454 с.
3. Котлик А.В. Дослідження сутності ключових понять теорії конкурентоспроможності підприємства та зв'язків між ними / А.В. Котлик // Управління розвитком. – 2011. — №4. – С.135-136.

УДК 658:332.7:65.012.34

М.В. Зось-Кіор, к.е.н., доцент
*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

ФОНДОЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ ЯК ФАКТОР ЕФЕКТИВНОСТІ ЗЕМЕЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

На сьогоднішній день невирішеними завданнями науки і практики аграрного виробництва є пошук адекватних систем оцінки ефективності. При цьому платформою розвитку тваринництва та підприємств III сфери агропромислового комплексу є землеробство, тому оцінка ефективності земельного менеджменту є актуальною.

Загальноприйнято визначати ефективність земельного менеджменту за натуральними та вартісними показниками оцінки ефективності використання земельних угідь сільгоспризначення (наприклад, урожайність, прибуток на 1 га сільгоспугідь, землевіддачі тощо). При цьому недостатня увага приділяється факторам зовнішнього середовища, що теж оказують неабиякий вплив. Серед інших (динаміка цін, наявність та потужності переробних підприємств, монополізація аграрного ринку тощо), слід виділити фондозабезпеченість логістичної системи аграрного бізнесу, тобто вартість (та потужність) основних фондів, обслуговуючих сільгоспвиробництво, що припадає на 1 га сільськогосподарських угідь/1 ум. гол. худоби (що має інтерпретації і часткового характеру). До даних фондів слід віднести:

- спеціалізований автомобільний транспорт (зерно-, молоко-, борошно-, оліє-, ското-, спиртовози, рефрижератори тощо);
- рухомий склад спеціального призначення залізної дороги для перевезення сільськогосподарської продукції (вагони під зерно, насіння, борошно, олію, спирт тощо);
- річковий флот;
- морський флот;
- елеватори тощо.

Дана система відчуває суттєвий вплив зовнішнього середовища, а саме:

а) спеціалізований автомобільний транспорт – це в основному імпортна техніка, придбання якої обмежено через девальвацію гривні;

б) рухомий склад спеціального призначення залізної дороги для перевезення сільськогосподарської продукції у великій пропорції належить закордонному підприємству «Російська залізна дорога», експлуатація якої обмежено підвищенням орендної плати іноземною стороною;

в) річковий флот – вимагає суттєвих інвестицій у відродженні судноплавства по основних водних артеріях України, що ускладнене зниженням інвестиційного рейтингу України у 2014 р.

г) морський флот – викликає побоювання власників морських суден через високі ризики у 2014 р.

д) елеватори – співвідношення фактичної потужності по відношенню до потреби не змінюється через ризики а), б), в).

Через зазначені проблеми для України як транзитної та аграрної країни актуальним є:

- виробництво спеціалізованого автомобільного транспорту іноземних фірм на території України;
- виробництво власного рухомого складу залізної дороги;
- впровадження механізму зобов'язання зернотрейдерів інвестувати у річковий і морський флот та удосконалення елеваторної мережі з відповідним економічним стимулюванням.

Впровадження даних пропозицій дозволить підвищити ефективність використання земельних ресурсів сільськогосподарського призначення, що автоматично підвищить ефективність земельного менеджменту (на екстенсивній основі), а відповідно – і всього агропромислового комплексу України.

UDC 332:339.137.2

V.V. Rzhepishevska, PhD, Associate professor
*Poltava National Technical University
named after Yuriy Kondratyuk*

STRUCTURE OF COMPETITIVE POTENTIAL OF REGION

Nowadays in Ukraine regions are different according to the level of economic development, which is a result not only a preservation of differentiation of their industrial, resource and innovative potential, but also its force. Main reason of effective economic politics as in national so in regional level has not decided yet. In connection with there is a problem of formation of effective and adequate regional competitive politics, directed to provision of region's competitiveness. From these positions an investigation of competitive potential of region is a primary task, solution of which will allow improving competitive positions of a region on national and international levels.

In economic literature a term "potential" treats as resources, abilities, supplies, measures, which can be used, or as a level of